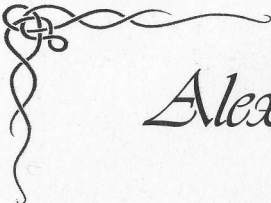

Au apărut

Alexandre Dumas

Războiul femeilor vol 1/2

Războiul femeilor vol 2/2

Cavalerul D'Harmental vol 1/2

Cavalerul D'Harmental vol 2/2

Sfinxul Roșu vol 1/3

Sfinxul Roșu vol 2/3

Sfinxul Roșu vol 3/3

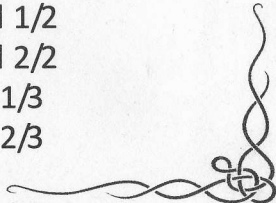
Laleaua neagră

Cavalerul reginei vol 1/2

Cavalerul reginei vol 2/2

Regina Margot vol 1/3

Regina Margot vol 2/3

Alexandre Dumas

Regina Margot

vol 3

Autor: Alexandre Dumas
Titlu original: La reine Margot
Titlu: Regina Margot 3/3
Editor Dexon Office, București
Ediție completată și revizuită

© by Dexon Office, 2018
Toate drepturile pentru această versiune aparțin Dexon Office
Informații, comenzi ramburs
Email dexonoffice@gmail.com
www.aldopress.ro
ISBN 978-973-701-749-9

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMAS, ALEXANDRE

Regina Margot / Alexandre Dumas. - București :
Dexon, 2018

3 vol.

ISBN 978-973-701-762-8

Vol. 3. - 2018. - ISBN 978-973-701-749-9

821.133.1

Capitolul 43

Solii

A doua zi, toată populația Parisului se îndrepta spre cartierul Saint-Antoine, pe unde solii Poloniei urmau să-și facă intrarea în oraș. Un lanț de gărzi elvețiene stăvileau mulțimea și pâlcuri de călăreți ocroteau circulația seniorilor și a doamnelor de la curte, care ieșeau în întâmpinarea cortegiului.

Curând se zări, în dreptul mănăstirii Saint-Antoine, un grup de călăreți înveșmântați în roșu și galben. Căciuli și haine îmblănite și purtând în mână spade late și încovoiate ca iataganele turcești. Ofițerii mergeau de o parte și de alta a alaiului.

Urma apoi un alt pâlc, îmbrăcat cu un lux în adevăr oriental. Veneau după aceea solii, patru la număr, care reprezentau cu strălucire cel mai legendar dintre regatele cavaleriești ale secolului al XVI-lea.

Unul din soli era episcopul Cracoviei. Purta veșminte strălucitoare de aur și nestemate – care aduceau și cu cele bisericești, și cu cele ostășești. Calu-i alb, cu o măreață coamă ce flutura în vânt, mergea în pas săltat și părea că scoate foc pe nări; nimeni nu s-ar fi gândit că nobilul animal făcuse timp de o lună, în fiecare zi, câte cincisprezece leghe pe drumuri aproape de nefolosit din pricina timpului urât.

Alături de episcop mergea palatinul Lasco, boier de vază, atât de aproape de capetele încoronate, încât era mândru și bogat ca un rege.

În urma celor doi soli de căpetenie, care erau însoțiți de alți doi palatini de neam mare, veneau numeroși boieri polonezi, ai căror cai, împodobiți cu mătase, aur și nestemate, stârniră admirația zgomotoasă a mulțimii. Într-adevăr, cavalerii francezi, cu toată strălucirea echipajelor lor, erau cu totul puși în umbră de noii veniți, cărora le spuneau cu dispreț – barbari.

Până în ultima clipă, Caterina nădăjduise că solemnitatea va fi amânată și că regele, slăbit de boala de care nu se vindecase încă, va reveni asupra hotărârii luate. Când însă veni ziua solemnității și-l văzu pe Carol, palid ca un spectru, îmbrăcat în minunata-i

mantie regală – ea înțelese că trebuie să lase impresia că se pleacă în fața voinței de fier a regelui și cel mai bun lucru pentru Henric de Anjou era în surghiunul măreț la care fusese osândit.

În afară de cele câteva cuvinte rostite când deschisese ochii și o văzuse pe mama sa ieșind din cămăruță, Carol nu mai vorbise cu ea, în urma discuției ce-i pricinuisese boala de pe urma căreia era să i se tragă moartea. La Luvru, toată lumea știa că se certaseră îngrozitor, fără să știe din ce cauză și chiar cei mai îndrăzneți – când vedeau tăcerea și răceala lor – tremurau ca păsările înaintea liniștii apăsătoare care vestește furtuna.

Totuși, la Luvru se făcură pregătiri – este adevărat – nu ca pentru o sărbătoare, ci ca și cum ar fi avut loc cine știe ce ceremonie funebră. Fiecare se supunea morocănos și apatic. Se știa că însăși Caterina se temea aproape de această solemnitate, și toată lumea tremura.

Marea sală de recepție a palatului fusese pregătită și cum astfel de solemnități erau de obicei publice, oamenii din gardă și santinelele primiseră ordin să lase să intre, o dată cu solii, cât popor putea să încapă în saloanele unde urma să se desfășoare festivitatea.

Iar Parisul avea, ca întotdeauna, înfățișarea marilor orașe în asemenea împrejurări: pretutindeni animație și curiozitate. Numai cine ar fi cercetat cu mai multă atenție în acea zi populația Parisului ar fi observat între grupurile de burghezi cumsecade, care căscau gura prostește, și un număr destul de mare de bărbați înfășurați în mantii lungi, ce-și făceau semne cu ochii sau cu mina, când erau departe unul de altul și schimbau în șoaptă cuvinte cu tile atunci când se întâlneau.

Acești oameni păreau de altfel foarte preocupați de cortegiu, urmărindu-l îndeaproape și dădeau ascultare unui bătrân venerabil, ai cărui ochi negri și plini de foc trădau o agerime ce nu prea se potrivea cu barba lui albă ca neaua și cu sprâncenele lui încărunțite. Bătrânul, fie singur, fie ajutat de însoțitorii lui, izbuti să se strecoare printre primii în Luvru și, mulțumită bunăvoinței comandantului gărzii elvețiene – un hughenot de nădejde care trecuse de formă la catolicism – se așeză în spatele solilor, chiar în fața Margaretei și a lui Henric de Navara.

Henric, înștiințat de La Mole că de Mouy va asista la solemnitate deghizat într-un fel oarecare, se uită cu luare aminte în jurul

său. Îl văzu în sfârșit pe bătrân și nu-l mai slăbi din ochi; un semn al lui Mouy risipi orice îndoială a regelui Navarei. Căci de Mouy se deghizase atât de bine, încât Henric se îndoise că moșneagul cu barbă albă poate fi unul și același cu îndrăznețul comandant al hughenotilor, care cu numai cinci-șase zile în urmă se apăraseră atât de dăr.

Un cuvânt al lui Henric, șoptit la urechea Margaretei, o făcu să-și ațintească privirile asupra lui de Mouy. După aceea frumoșii ei ochi rătăciră prin sală: îl căutau însă în zadar pe La Mole.

La Mole nu venise.

Începură discursurile. Primul era adresat regelui – Lasco îi cerea în numele Dietei consimțământul de a încredința unui prinț al Franței coroana Poloniei.

Carol răspunse printr-o încunoștiințare scurtă și clară, înfășurându-l solilor polonezi pe fratele său, ducele de Anjou, drept un viteaz fără pereche. Vorbea în franceză: un tâlmaci îi traducea răspunsul după fiecare frază. Și pe când tâlmaciul vorbea, regele putea fi văzut ducând batista la gură și îndepărtând-o de fiecare dată plină de sânge.

După ce Carol își termină discursul, Lasco se întoarse spre ducele de Anjou, se înclină și rosti o cuvintare în latinește, prin care îi oferea tronul în numele națiunii poloneze.

Ducele de Anjou răspunse în aceeași limbă – cu un glas a cărui emoție căuta zadarnic s-o stăpânească, afirmând că primește cu recunoștință cinstea ce i se face. În tot timpul cât fratele său vorbea, Carol rămase în picioare, cu buzele strânse, cu privirea ațintită asupra lui, nemișcat și amenințător ca o pasăre de pradă.

Când Henric de Anjou termină, Lasco luă coroana Iagellonilor de pe o pernă de catifea roșie – și în timp ce doi boieri polonezi așezau mantia regească pe umerii ducelui – i-o înmână lui Carol.

Carol făcu un semn fratelui său. Ducele de Anjou îngenunche în fața lui, iar Carol cu mâna lui îi puse coroana pe cap; atunci, cei doi regi se sărutară, una din sărutările cele mai pline de ură pe care le-au schimbat vreodată doi frați.

În aceeași clipă, un crainic vesti:

— Alexandre-Eduard-Henric al Franței, duce de Anjou, a fost încoronat rege al Poloniei. Trăiască regele Poloniei!

Atunci Lasco se întoarse spre Margareta. Frumoasa regină trebuia să-și rostească discursul la urmă, ceea ce era un semn de deosebită curtenie, căci i se da prilejul să-și afirme minunatul ei talent apreciat de toți; așadar, răspunsul ei în latinește era așteptat cu vădită nerăbdare. Am văzut că Margareta îl scrisese singură.

Discursul lui Lasco era mai curând un elogiu decât un discurs. Oricât de barbar ar fi fost polonezul, se supuse admirației ce o inspira tuturor frumoasa regină a Navarei; așa că, împrumutând limba lui Ovidiu, dar folosind stilul lui Ronsard, spuse că – părăsind Varșovia în plină noapte, el și însoțitorii lui n-ar fi putut să găsească drumul, dacă n-ar fi fost călăuziți – ca regii magi – de două stele, ce deveneau tot mai strălucitoare pe măsură ce se apropiau de Franța și care acum și-au dat seama că nu erau altele decât frumoșii ochi ai reginei Navarei. În sfârșit, trecând de la Evanghelie la Coran, din Siria în Arabia, de la Nazaret la Mecca, el termină afirmând că era gata – ca și adepții înflăcărați ai Profetului, și care avuseseră fericirea să-i vadă mormântul – să-și scoată ochii, socotind că după ce se bucurase de o asemenea privilegiu, nimic pe lume nu mai merita să fie admirat.

Discursul fu acoperit de aplauzele celor ce știau latinește, pentru că împărțăseau părerea oratorului; și de ceilalți, care nu-l înțeleseseră, pentru că voiau să pară că-l înțeleg.

Margareta făcu mai întâi o grațioasă reverență în fața curteanului barbar, apoi răspunzând ambasadorului, își aținti privirea asupra lui de Mouy, și începu astfel:

— *Quod nunc hac in aula insperati adestis exultaremus ego et conjux, nisi ideo immineret calamitas, acilicet non solum fratris, sed etiam amici orbitas.*¹

Aceste cuvinte cu două înțelesuri deși erau destinate lui de Mouy, puteau fi socotite că sunt adresate lui Henric de Anjou. Acesta se plecă în semn de recunoștință.

Carol nu-și aminti să fi citit această frază în discursul pe care i-l dăduse cu câteva zile mai înainte; dar nu dădu prea multă importanță, cuvintelor Margaretei, socotind că e doar un discurs de curtoazie. De altfel, înțelegea destui de prost limba latină.

1 Sosirea dumneavoastră la această curte ne-ar umple de bucurie pe mine și pe soțul meu, dacă nu ne-ar pricinui totodată o deosebită supărare, întrucât nu pierdem numai un frate, ci și un prieten (n. red.).

— *Adeo dolemur a te dividi ut tecum proficisci ma~ luissemus. Sed idem fatum quo nunc sine ulla mora Lutetia cadere juberis, hac in urbe detinet. Proficiscere ergo, frate; proficiscere, amice; proficiscere sine nobis; proficiscentem sequentur spes et desideria nostra.*²

Firește, de Mouy asculta cu cea mai mare luare aminte aceste cuvinte, care, deși adresate solilor, erau numai pentru el. De altminteri, Henric clătinase capul de două-trei ori uitându-se la tânărul hughenot, ea acesta să înțeleagă că ducele d'Alençon nu primise; acest gest însă, care putea fi cu totul întâmplător, nu l-ar fi convins pe de Mouy, dacă n-ar fi fost întărit de cuvintele Margaretei.

Dar pe când o asculta și o privea cu nesaț pe Margareta, ochii lui de Mouy – negri și scăpărători sub sprâncenele cărunte – îi atraseră luarea aminte Caterinei, care tresări ca arsă și nu-și mai luă privirea din acea parte a sălii, unde se afla căpetenia hughenoților.

„Ce figură ciudată! murmură ea, păstrându-și înfățișarea gravă pe care i-o cerea împrejurarea. Cine să fie omul acela care se uită cu atâta stăruință la Margareta și la care Margareta și Henric se uită și ei cu multă luare aminte?”

Totuși, regina Navarei își continuă discursul, răspunzând complimentelor curtenitoare ale solilor, în timp ce Caterina își spărgea capul să afle numele frumosului bătrân; tocmai atunci, maestrul de ceremonii se apropie de ea, venind din spate, și îi înmână un săculeț de mătase parfumat, ce conținea o hârtie împăturită. Caterina îl deschise, scoase hârtia și citi aceste cuvinte:

„Mulțumită unei doctorii întăritoare, pe care i-am dat-o chiar acum, Maurevel a mai prins puțină putere și a putut să scrie numele omului ce se afla în camera regelui Navarei. Este domnul de Mouy“.

„De Mouy – se gândi regina – ei, da, presimțeam eu... Dar bătrânul ăsta... Ei, cospetto!... Bătrânul ăsta este...”

Caterina rămase cu ochii țintă și cu gura căscată.

Apoi, plecându-se la urechea căpitanului gărzii, care se afla lângă ea, îi șopti:

2 Suntem deznădăjduiți de a fi despărțiți de dumneavoastră, atonci când am fi preferat să plecăm împreună. Dar soarta care cere să părăsiți de îndată Parisul ne încătușează pe noi în acest ras. Plecați deci, frate iubit, plecați, prietene drag, plecați fără noi; nădejdea și dorințele noastre sunt cu dumneavoastră (n. red.).

— Uită-te, domnule de Nancey, fără să atragi atenția; uită-te la seniorul Lasco, cel care vorbește acum. În spatele lui... da, acolo... îl vezi pe moșneagul cu barba albă, în haine de catifea neagră?

— Da, doamnă – răspunse căpitanul.

— Bine, să nu-l scapi din ochi.

— Acela căruia regele Navarei îi făcea semn acum?

— Da, exact. Postează-te la poarta Luvrului, cu zece oameni, și când iese, poștește-l, în numele regelui, să vină la masă. Dacă te urmează, du-l într-o cameră unde ai să-l ții prizonier. Dacă se împotrivesc, pune mâna pe el, viu sau mort. Hai, du-te, du-te...

Din fericire, Henric de Navara nu prea asculta discursul Margaretei și n-o scăpa din ochi pe Caterina, nepierzând nici una din schimbările de pe chipul ei.

Văzând că regina-mamă își ațintește privirile atât de stăruitor asupra lui de Mouy, se îngrijoră de-a binelea, iar când observă că-i poruncește ceva căpitanului gărzii, pricepu totul.

Atunci făcuse el gestul acela pe care domnul de Nancey îl surprinsese și care în limbajul lor convențional avea următoarea semnificație: „Ai fost descoperit. Fugi fără întârziere!”

De Mouy înțelese semnul care însoțea atât de bine cuvintele Margaretei, ce-i erau adresate. Se pierdu pe dată în mulțime și se făcu nevăzut. Dar Henric nu se liniști decât după ce domnul de Nancey se întoarse la Caterina și văzu, după strâmbătura ei de ciudă, că o vestește că ajunsese prea târziu.

Solemnitatea luă sfârșit. Margareta mai schimbă câteva cuvinte neoficiale cu Lasco.

Carol se ridică de pe scaun, clătinându-se, salută și ieși sprijinindu-se, de umărul lui Ambroise Paré, care nu-l mai părăsea pe rege de când se îmbolnăvisese.

Caterina, vânăta de mânie, și Henric de Anjou, mut de durere, îl urmară.

Cât despre ducele d'Alençon, se ținuse deoparte tot timpul ceremoniei, iar privirea regelui, care nu-l slăbise o clipă pe ducele de Anjou, nu se oprise niciodată asupra lui.

Noul rege al Poloniei se simțea pierdut. Departe de maică-sa, răpit de acești barbari din nord, era asemenea lui Anteu, fiul Geei, care și-a pierdut puterea atunci când Hercule l-a ridicat în brațe, de n-a mai atins pământul. Dincolo de graniță, Henric se socotea îndepărtat pentru totdeauna de tronul Franței.

De aceea, în loc să-l urmeze pe rege, se duse la maică-sa.

O găsi la fel de posomorită și de îngrijorată ca și el, căci se gândea la capul acela cu o expresie atât de nobilă și de batjocoritoare, pe care nu-l scăpase din ochi în tot timpul ceremoniei, la bearnezu căruia destinul părea să-i deschidă calea, măturând pe toți regii, prinții ucigași, dușmanii și piedicile de tot felul.

Văzându-și fiul mult iubit palid sub coroană, copleșit de mantia regală, împreunându-și rugător mâinile frumoase, ce de la ea le moștenise, Caterina se ridică și-i veni în întâmpinare.

— Oh, mamă! exclamă regele Poloniei. Iată-mă osândit să mor în surghiun!

— Fiul meu – îi spuse Caterina – ai uitat atât de repede prezicerea lui René? Fii pe pace, n-ai să rămâi mult pe meleagurile acelea!

— Scumpă mamă, te implor – spuse ducele de Anjou – la primul zvon, la prima bănuială că tronul Franței ar putea fi liber, dă-mi de veste...

— Fii pe pace, fiule – spuse Caterina – până în ziua pe care o așteptăm amândoi, în grajdul meu, zi și noapte, va sta înșăuat un cal, iar în anticamera mea va aștepta o ștafetă, gata de plecare în Polonia!

Capitolul 44 Oreste și Pilade

După plecarea lui Henric de Anjou, s-ar fi zis că pacea și fericirea se înscăunaseră din nou la Luvru, în acest cămin al Atrizilor.

Carol, uitând de melancolie, își redobândi sănătatea lui de fier de odinioară, și se ducea la vânătoare cu Henric, sau vorbea cu el despre vânătoare în zilele când nu putea să vâneze; nu-l dojenea decât pentru că nu-i plăcea vânătoarea cu șoimi, spunând că ar fi fost un prinț desăvârșit dacă s-ar fi priceput să dreseze șoimul, gaia și uliul, așa cum se pricepea să dreseze câinii și copoi obișnuți.

Caterina redevenise o mamă bună; blândă cu ducele d'Alençon și cu Carol, alintându-i pe Henric și pe Margareta, binevoitoare cu doamnele de Nevers și de Sauve; și, sub pretextul că fusese rănit

în timp ce executa un ordin al ei, împinsese bunătatea până acolo, încât îl vizită de două ori pe Maurevel, aflat în convalescență în casa lui din strada Cérisaie.

Margareta își continua întâlnirile de dragostea după moda spaniolă. Seară de seară deschidea fereastra și conversa cu La Mole prin gesturi și bilețele; și în fiecare din scrisorile lui, tânărul îi amintea frumoasei lui regine că îi făgăduise să petreacă împreună câteva clipe în strada Cloche-Percée, drept răsplată pentru surghiunul îndurat.

Doar o ființă pe lume era singură și stingheră în Luvru unde domnea iarăși liniștea și tihna.

Era vorba despre prietenul nostru, contele Annibal de Coconnas.

Firește, era ceva faptul că îl știa pe La Mole în viață; și însemna mare lucru să fi rămas alesul doamnei de Nevers, cea mai zglobie și mai capricioasă dintre femei. Dar toată fericirea întâlnirilor în doi, pe care frumoasa ducesă i le acorda, și toate asigurările pe care le primea din partea Margaretei în privința soartei prietenului lor comun. În ochii lui Coconnas nu cântăreau nici cât un ceas petrecut cu La Mole la jupân La Hurière, dinaintea unei garafe cu vin dulce sau să o facă lată prin coclaurile Parisului, unde oricând un gentilom cinstit putea să aibă vreo încurcătură din care să iasă cu pielea găurită, fără pungă sau cu hainele ferfeniță.

Doamna de Nevers – trebuie s-o mărturisim spre rușinea omenirii îndura anevoie această concurență a lui La Mole. Nu pentru că l-ar fi urât pe provensal, dimpotrivă, împinsă de acel instinct de nestăvilit – care face pe orice femeie să fie cochetă, fără voia ei, cu iubitul alteia, mai ales când aceasta îi este prietenă – ea nu-l cruțase pe La Mole de fulgerele ochilor ei de smarald; iar Coconnas ar fi putut să râvnească tandrele străngeri de mână și excesul de amabilitate pe care ducesa le acorda prietenului său, în zilele capricioase când stăteau piemontezului părea să pălească pe cerul preafrumoasei lui iubite; dar Coconnas, care ar fi ucis cincisprezece oameni pentru o singură căutătură a iubitei lui, atât de puțin gelos pe La Mole, încât îi șoptise adeseori la ureche, în urma unor astfel de purtări nestătornice ale ducesei, anumite propuneri care îl făcuseră pe provensal să roșească.

Așadar, Hanriette, pe care absența lui La Mole o lipsea de toate foloasele aduse de prietenia lui Coconnas, adică de veselia

nesecată și de nepotolita lui sete de plăcere, veni într-o bună zi la Margareta și se rugă să-i aducă înapoi pe acest al treilea partener, atât de necesar, fără de care spiritul și inima lui Coconnas seacă din ce în ce.

Margareta, miloasă ca de obicei și zorită de altfel de stăruințele lui La Mole și de îndemnul propriii ei inimi, îi dădu întâlnire Henriettei în casa cu două intrări, pentru a vorbi pe îndelete despre toate acestea într-un loc unde nimeni nu le putea stânjeni.

Coconnas primi îmbufnat bilețelul Henriettei care-l chema în strada Tizon la orele nouă și jumătate. Totuși se duse la locul întâlnirii, unde o găsi pe Henriette mâniată că sosise ea mai întâi.

— Ei, doamne – zise – ce lipsă de bună-cuviință să lași să aștepte astfel... să nu spun o prințesă, dar o femeie...

— Oh, ați așteptat? se arătă mirat Coconnas. Auzi vorbă! Dimpotrivă, mă prind că am venit amândoi mai devreme.

— Eu, da.

— Și eu la fel, și mă prind că este cel mult ora zece.

— Ei bine, pe biletul meu scria nouă și jumătate.

— De aceea am părăsit Luvrul la ora nouă, căci trebuie să vă amintesc în treacăt că sunt de serviciu pe lângă domnul d'Alençon și voi fi silit să vă părăsesc peste o oră.

— Ceea ce, firește, te încântă?

— Nu, pe legea mea, pentru că domnul d'Alençon este un stăpân foarte morocănos și cu toane și dacă e vorba să fiu certat, prefer s-o facă preafrumoasele dumneavoastră buze decât gura lui pocită.

— Eh – făcu ducesa – așa mai zic și eu... și spuneai că ai plecat la ora nouă din Luvru?

— Oh, Doamne, da, ca să vin de-a dreptul aici, dar când coteam pe strada Grenelle, zăresc deodată pe unul care seamăna cu La Mole.

— Bravo! Iar La Mole!

— Iarăși, cu sau fără voia ta!

— Bădăranule!

— Poftim! Iar o luăm cu amabilitățile!

— Nu, dar termină odată cu istoria asta!

— Nu-s eu de vină dacă mă tot întrebi de ce am întârziat!

— Firește, crezi că se cuvine să ajung eu prima?

— Ei, dumneata n-ai pe nimeni pe care să-l cauți!
 — Mă cam plictisești, dragul meu; dar zi mai departe. Așadar, pe când coteai pe strada Grenelle, ai zărit un bărbat care semăna cu La Mole... Dar ce ai pe jachetă? Sânge!

— Poftim, încă unul oare m-o fi stropit pe când cădea!

— Te-ai bătut?

— Cred și eu!

— Pentru La Mole al dumitale?

— Dar pentru cine ai fi vrut să mă bat? Pentru vreo femeie?

— Mulțumesc.

— Îl urmăresc deci pe individul care are obrăznicia să aibă o înfățișare ce aducea cu a prietenului meu. Îl ajung pe strada Copuillière, îl întrec, mă zgâiesc la el la lumina unei dughene. Nu era el!

— Bine. Așa ați trebuie!

— Da, numai că nu i-a fost a bună! „Domnule, i-am spus eu, sunteți un înfumurat, pentru că vă îngăduiți să semănați chiar de departe cu prietenul meu, domnul de La Mole, care este un cavaler desăvârșit, pe când dumneavoastră, se vede prea bine de aproape, nu sunteți decât o pușlama“. Atunci a pus mâna pe spadă, firește, am făcut și eu la fel; la a treia încrucișare l-am dat gata pe neobrăzat... și când a căzut, m-a stropit.

— Cel puțin i-ai dat o mână de ajutor?

— Tocmai mă pregăteam... când apare un călăreț! Ah, de data asta, ducesă, sunt sigur că a fost La Mole! Din nefericire, calul galopa din răputeri. Am alergat după el, și cei care căscau gura la mine în timpul duelului s-au luat după mine. Or, cum puteam să fiu luat drept un hoț cu toată gloata aia care se ținea scai pe urmele mele și urla, am fost silit să mă întorc ca s-o pun pe fugă, ceea ce m-a făcut să pierd puțină vreme. Intre timp, călărețul a dispărut. Am căutat să-i dau de urmă, am întrebat, m-am interesat pe la oameni, le-am spus ce culoare avea calul; dar, nimic! Totul în zadar; nimeni nu-l văzuse. În sfârșit, cum nu mai aveam ce face, am venit aici!

— Nu mai aveai ce face! zise ducesa. Ce îndatoritor!

— Ascultă, scumpa mea prietena – spuse Coconnas, lăsându-se nepăsător într-un jilț – iar mă prigonești din pricina bietului La Mole! Ei bine, nu ai dreptate, pentru că, la urma urmelor, asta-i

prietenia, vezi... Aș vrea să am mintea sau cunoștințele acestui biet prieten al meu; aș găsi atunci vreo comparație care te-ar face să-mi înțelegi gândul... Prietenia, vezi dumneata, este o stea, pe când dragostea... dragostea... ei bine, am găsit o comparație... dragostea nu este decât o luminare. O să-mi spui că există de mai multe feluri...

— De dragoste?

— Nu, de luminări, și că printre ele sunt unele mai bune: cea trandafirică... hai să zicem... e cea mai bună; dar oricât de trandafirică ar fi lumina, tot se topește, pe când steaua strălucește mereu. La asta ai să-mi răspunzi că atunci când lumina s-a topit, se pune alta în sfeșnic.

— Domnule de Coconnas, ești un încrezut.

— Ei?

— Domnule de Coconnas, ești un obraznic!

— Oho!

— Domnule de Coconnas, ești un ticălos!

— Doamnă, îți atrag atenția că ai să mă faci să-l regret de trei ori mai mult pe La Mole.

— Nu mă mai iubești!

— Dimpotrivă, ducesă. Văd că nu prea te pricepi la treburile astea; te idolatrizez. Dar pot să te iubesc, să te ador, să te idolatrizez, și în anumite clipe să-mi laud prietenul.

— Dumneata numești, „anumite clipe“ cele petrecute lângă mine?

— Ce vrei? Pe bietul La Mole îl port mereu în gând.

— El ți-e mai drag, nu ți-e rușine? Uite ce, Annibal te urăsc! Te detest! Îndrăznește, fi sincer, și spune-mi că ți-e mai drag! Annibal, te înștiințez că dacă ți-e mai drag altcineva pe lume...

— Henriette, cea mai frumoasă dintre ducese! Pentru liniștea dumitale sufletească, crede-mă, nu-mi mai pune întrebări indiscrete. Te iubesc mai mult decât pe toate femeile, dar pe La Mole îl iubesc mai mult decât pe toți bărbații.

— Bun răspuns! se auzi deodată o voce.

O perdea de damasc se dădu în lături din fața unei uși secrete, săpată în zid, care unea cele două apartamente, și La Mole apără în cadrul ei, ca un frumos portret de Tizian în rama lui aurită.